

ՀԱԴՐՈԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի եղբայրական հրավերով 1974 թ. մայիսի 10—15-ը Մայր Աթոռում էր գտնվում բոլղարական օրթոդոքս եկեղեցու Հովհապետ Նորին Սրբություն Տ. Մաքսիմ Պատրիարքը՝ ընկերակցությամբ Ստարա-Զագորայի միտրոպոլիտ գերաշնորհ Բանգրատիի, Մակարիոպոլի եպիսկոպոս գերաշնորհ Նիկոլայի, Մուլիմայի բոլղարական օրթոդոքս եկեղեցու ներկայացուցիչ հոգևորորդ տ. Նեստոր վարդապետի և բարեշնորհ ավագ սարկավագ դոկտոր Վասիլ Վելյանովի:

Այս առթիվ Մայր Աթոռ էին ժամանել Ռուսիայի և Բոլղարիայի հայոց առաջնորդ գերաշնորհ տ. Տիրայր եպիսկոպոսը և Բոլղարիայի հայոց թեմական խորհրդի առենապետ տիար Օննիկ Ասլանյանը:

Մայիսի 10-ին Երևանի օդանավակայանում բարձրաստիճան հյուրերին դիմավորեցին Վազգեն Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետը, գերաշնորհ տ. Կոմիտաս արքեպիսկոպոսը և գերաշնորհ տ. Պարգև, տ. Հովհաննես, տ. Գևորգ եպիսկոպոսները, ինչպես նաև Մայր Աթոռի պատասխանատու աշխատակիցներ:

Բոլղարական եկեղեցու Սրբազն Պատրիարքին օդանավակայանում դիմավորեցին նաև Հայկ ՍՎՀ Մինիստրերի սովետին առընթեր հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ մեծահարգ տիար Սարգսի Գաւազարյանը և տեղակալ տիար Սուրեն Հովհաննեսյանը:

Երկու Հայրապետները, շրջապատված իրենց հետևորդներով, հանդիպավոր շքերթով ժամանեցին Մայր Աթոռ, որ Փոլիչի հջման սուրբ սեղանի առաջ ողջագորվեցին և փոխանակեցին բարիգալստյան ու ողջույնի շերմ խուրքեր:

Մայիսի 11-ին երկու Հովհապետները Մայր տաճարում ներկա եղան երեկոյան ժամերգությանը, այնուհետև՝ Էկումենիկ աղոթքին և հոգևոր համերգին՝ Մայր տաճարի երգչախմբի կատարմամբ:

Մայիսի 12-ին, կիրակի օրը, Հայոց Հայրապետը Մայր տաճարում մատուցեց և. պատարագ, որի ընթացքում և. Մեղանին սպասավորում էին տ. Տիրայր և տ. Գևորգ եպիսկոպոսները ու Մայր Աթոռի հոգևորականաց դասը: Քարոզի պահին երկու Հովհապետները հանդես եկան եղբայրական փոխադարձ սիրո և հարգանքի բարեմաղթություններով:

Ս. պատարագից նետո Վեհարանի գահապահում, ի պատիվ բոլղարա-
նան եկեղեցու բարձրաստիճան հյուրերի, տեղի ունեցավ հանդիսավոր ըն-
դունելություն, որին ներկա էին նաև հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի հա-
յագան տիար Սարգսի Գասպարյանը, տեղակալ տիար Սուրեն Հովհաննիս-
յանը, ինչպես նաև Երևանի մուտքորական հասարակայնության ներկայա-
ցուցիչներ և հավատացյալների մի հոծ բազմություն։ Ձերմ ուղերձով հանդես
եկավ Հայոց Հայրապետը, որին նոյն ջերմությամբ պատասխանեց բոլղա-
րական օրթոդոքս եկեղեցու Հովհաննիս Հովհաննիս:

Ժամը 15-ին Վեհարանի սեղանատանը տրվեց պաշտոնական ճաշկե-
րույթ՝ ի պատիվ Մայր Աթոռի բարձրաստիճան հոգևորական հյուրերի, որը
փոխանակվեցին բաժականացներ:

Մայսի 14-ին Նորին Սրբությունները Խրենց շքախմբերով այցելեցին
Մեծ եկեղեցի հուշարձան, ինչպես նաև բոլղար ժողովորդի մեծ զավակ, հեղա-
փոխանական-բանաստեղծ Պեյտ Կ. Յավորովի արձան և զետեղեցին ծաղկե-
սակները։

Տիար Ս. Գասպարյանը, ի պատիվ բոլղարական եկեղեցու պատվիրա-
կության, տվեց պաշտոնական ճաշկերույթ։

Նույն օրը Հայկ. ՍՍՀ Մինիստրների սովորություն նախագան տիար Գրիգոր
Արքունականը ընդունեց Նորին Սրբություն Տ. Տ. Վազգեն Սուածինին, որը
ներկայացրեց իր մեծարգու հյուրեր՝ Նորին Սրբություն բոլղարական օրթո-
դոքս եկեղեցու Տ. Մաքարի Պատրիարքին։

Երեկոյան երկու Հայրապետները ներկա եղան հոգևոր ճեմարանում
հյուրերի պատվին կազմակերպված ուսանողական հանդեսին։

Մայր Աթոռում գտնվելու օրերին մեծարգու հյուրերը այցելեցին Մայր
տունարի և Հին Վեհարանի թանգարանները, Վաղարշապատի պատմական
վանքերը՝ և. Հոհիսիսե, ս. Գայանե, Մատենադարան, Գառնի, Գեղարդի
վանք, Սևանա լիճ, ս. Մեսրոպի շիրիմ Օշականում և մայրաքաղաքի այլ տե-
սարժան վայրեր։

Երեկոյան Վեհարանում տեղի ունեցավ եղբայրական տեսակցություն
հայ և բոլղարական եկեղեցիների Պետքի միջն, որ գործունակությամբ հաս-
տատվեց, որ Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու և բոլղարական օրթո-
դոքս եկեղեցու միջև գորություն ունեն սերտ կապեր էկումենիկ գործակցու-
թյան ոգով, ինչպես նաև հայ և բոլղար ժողովորդների միջև՝ եղբայրական
սմենեղծ և դարավոր բարեկամություն, որը շարունակվում է մեր օրերում, և
որի զարգացման և ամրապնդման համար աշխատում են երկու եկեղեցիները։

Երկու Հայրապետները հաստատեցին նաև, որ՝

ա) Եկեղեցիների կոչումն է՝ գոհացում տալ մեր ժամանակաշրջանի
այժմեական հարցերին՝ հանգընել գորություն ունեցող պատերազմի օջախնե-
րը, պահպանել և ամրապնդել աշխարհի խաղաղությունը, նպաստել գաղո-
թային ստրկության և ցեղային խտրակամության վերացմանը և կենսագոր-
ծել սոցիալական արդարությունը, եղբայրությունը և բարեկամությունը ժողո-
վուրդների միջև։

Հայ առաքելական և բոլղար օրթոդոքս եկեղեցիները ջանքեր են գոր-
ծադրում այս ազնիվ ասպարեզում՝ գործոն մասնակցություն ցուցաբերելով
խաղաղության ազգային կոմիտեներում, խաղաղաւեր ուժերի համաշխար-
հային շարժման մեջ և խաղաղության համաշխարհային քրիստոնեական
կազմակերպություններում։

բ) Եկեղեցիները պետք է շարունակեն միմյանց ճանաչել էկումենիկ
ոգով, որոնել այն ուղիները, որոնք ծառայում են խաղաղության ու փոխա-

դարձ համագործակցությանը և վկայեն աշխարհի առջև իրենց սերը և հավատքը ի Քրիստոս Հիսուս:

Յանկություն հայտնվեց, որ փոխայցելություններ լինեն երկու եկեղեցիների աստվածաբանական հաստատությունների միջև, փոխանակվի կրոնական գրականություն, և երկու եկեղեցիների ներկայացուցիչները փոխադարձարար մասնակցեն մի շարք գիտական-աստվածաբանական հարցերի ուսումնասիրմանը, որ ծառայեր երկու եկեղեցիների միմյանց առավել լավ ճանաչմանը և մերձնեցմանը:

Սույն հաղորդագրությունը խմբագրվեց և ստորագրվեց ս. Էջմիածնում 1974 թվականի մայիսի 14-ին:

ՄԱ.ՔՍԻՄ

ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԲՈՒՂՂԱՐՍԿԱՆ
ՕՐԹՈԴՈԽՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒ

ՎԱ.ԶԳԵՆ Ա.

ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

